

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/465/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712201489
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2712201489.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: T. V., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX, V., za účasti vedľajších účastníkov na strane odporkyne: 1/ Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpený advokátskou spoločnosťou: HKP Legal, s.r.o., Sasinkova 6, Bratislava a 2/ OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, IČO: 42 247 268, zastúpený advokátom: JUDr. Ladislav Mikluš, Stará Baštová 2, Košice, IČO: 35 569 298, o zaplatenie 2.795,85 eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 2C 116/2012-79 zo dňa 30. augusta 2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne **m e n í** tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ na strane odporkyne náhradu trov konania titulom právneho zastúpenia vo výške 285,22 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, na účet advokáta vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania titulom právneho zastúpenia vo výške 75,89 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, na účet advokáta vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. súd vrátil navrhovateľovi súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 160,90 eur prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, výrokom III. odporkyni nepriznal právo na náhradu trov konania, výrokom IV. vedľajším účastníkom na strane odporkyne nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p., § 11 ods. 3, ods. 4, ods. 11 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, § 146 ods. 2, § 150 ods. 1 O.s.p. vecne odôvodnil tým, že vzhľadom na dispozičný úkon navrhovateľa, ktorý zobral návrh na začatie konania v celom rozsahu späť skôr, ako sa začalo pojednávanie, súd konanie zastavil, nakoľko nie je potrebný súhlas ostatných účastníkov konania. Pri rozhodovaní o trovách konania sa súd v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p. zaoberal tým, či niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie treba posudzovať z procesného hľadiska (podľa procesného výsledku). Podľa judikatúry slovenských súdov, ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. zásadne platí, že zaviniel zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy. Navrhovateľ zobral svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu, a teda nebolo preukázané, že späťvzatie návrhu bolo odôvodnené neskorším správaním odporkyne, a preto zodpovednosť na zastavení konania nesie navrhovateľ. Tam, kde zastavenie konania bolo

účastníkom zavinené, súd prizná ostatným účastníkom (na strane druhej) náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložili na uplatnenie alebo bránenie svojho práva. Nakoľko však odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, ani z obsahu spisu nevyplýva, že by jej v súvislosti s konaním vznikli nejaké trovy, súd jej náhradu trov konania nepriznal. Pokiaľ ide o náhradu trov konania vedľajšieho účastníka 1/, ktorý je zastúpený advokátom, súd mu náhradu trov konania nepriznal s poukazom na dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Tieto dôvody súd vzhliadol predovšetkým v tom, že podanie vedľajšieho účastníka v jednotlivých konaniach, ktorým oznámil vstup do konania, sa z hľadiska právneho zdôvodnenia nelíšia, právny zástupca navrhovateľa takto vstúpil do konaní vo veľkom množstve prípadov, pričom jeho podania sa odlišujú len v označení účastníka konania, na strane ktorého do konania vstupujú, t.j. odporcu a spisovou značkou prejednávanej veci, pričom súdu je z jeho činnosti známe, že tieto oznámenia vo viacerých prípadoch obsahujú nesprávne meno alebo priezvisko odporcu, čo svedčí o skutočnosti, že podania vedľajšieho účastníka sú podávané rutinne, bez hlbšieho oboznámenia sa s vecou, ktoré je predpokladom k účelnému bráneniu práva odporcu ako spotrebiteľa. Vedľajší účastník v oznámení neuvádza žiadne konkrétne námietky alebo skutočnosti, ktoré by sa vzťahovali na prejednávajúcu vec, obmedzuje sa len na všeobecne formulované tvrdenia. Navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť pred tým, ako sa vedľajší účastník vôbec mohol k nemu vyjadriť, preto súd má za to, že vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva nemohol vzniknúť. Vzhľadom na obsah podania vedľajšieho účastníka je zrejmé, že v čase, keď právny zástupca združenia oznámil vstup združenia do konania, nemal žiadnu vedomosť o predmete konania, keď zároveň spolu s oznámením požiadal aj o zaslanie návrhu na začatie konania. Potom pokiaľ by si aj vedľajší účastník chcel uplatňovať trovy právneho zastúpenia pozostávajúce z úkonu právnej služby - príprava a prevzatie právneho zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom - tento úkon nie je v konaní úkonom preukázaným (keďže vedľajší účastník, resp. jeho právny zástupca ešte nebol oboznámený s predmetom sporu - nebol mu zaslaný návrh na začatie konania, a teda nemohol ani kvalifikovane prebrať zastúpenie v danej konkrétnej veci) a trovy, ktoré by mali vedľajšiemu účastníkovi takto vzniknúť, nemožno hodnotiť ako trovy účelné vynaložené.

Vedľajší účastník v 2/ si náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisu nevyplýva, že by mu v súvislosti s konaním vznikli nejaké trovy, okrem toho súd považuje jeho vstup do konania za nehospodárny, keď na ochranu odporcu už vystupoval v konaní vedľajší účastník v 1. rade, ktorý oznámil svoj vstup do konania skôr. Súd navyše poznamenáva, že ako vedľajší účastníci v konaní vystupujú občianske združenia, ktoré sa zaoberajú kolektívnou ochranou práv spotrebiteľov a ich oprávnených záujmov, najmä zastupovaním spotrebiteľov v občianskom súdom konaní a ich podporou v pozícii vedľajšieho účastníka v konaní. Z tohto pohľadu, keď samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch (pomoc zo strany združenia založeného na tento účel sa predpokladá aj bez advokáta zvoleného združením), sa právne zastúpenie takého združenia javí prinajmenšom ako nehospodárne a neúčelné, keďže združenie samotné by malo vedieť poskytovať kvalifikovanú pomoc a konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania. Vzhľadom na vyššie uvedené súd odporkyni ani vedľajším účastníkom na strane odporkyne právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie vedľajší účastník 1/ výlučne proti výroku IV. a domáhal sa, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil vo výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ trovy konania resp., aby odvolací súd zrušil rozhodnutie v napadnutej a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vedľajší účastník 1/ uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. V prípade potvrdenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, ak sa odvolací súd stotožní s názorom prvého stupňa, žiada aby odvolací súd podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor európskych spoločenstiev (Súdny dvor európskej Únie) o rozhodnutie o práve Spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenia - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Nesprávne právne posúdenie spočíva v nesprávnej aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p. ktorá vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad (uznesenie NS SR spis. zn. 2MCdo 17/2009, 3MCdo 5/2006). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje také dôvody, pre ktoré by sa mohla aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. byť dôvodná a správna, jedná sa o svojvôľu súdu, ktorá nie je prípustná. Ak súd chcel aplikovať svoje argumenty na všetky konania, nemohol by pre prípad plného úspechu v konaní navrhovateľa, priznať mu náhradu trov konania, pretože navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky

vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a samotný navrhovateľ je v konaniach zastúpený advokátom, na základe čoho si navrhovateľ uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia. Argumentáciu súdu považuje odvolateľ za svojvoľnú a tendenčnú. V tomto konaní neexistuje dôvod pre aplikáciu § 150 O.s.p. Zo späťvzatia návrhu na začatie konania nevyplýva z akého dôvodu vzal navrhovateľ návrh späť, podstatný pre právne posúdenie veci je, že nárok uplatnený navrhovateľom nebol uplatňovaný dôvodne, resp. bol premlčaný podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd mal preto o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Tým, že navrhovateľ zoberal žalobu v celom rozsahu späť zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajšiemu účastníkovi 1/ vznikli trovy konania z titulu právneho zastúpenia právnym zástupcom podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Odporkyňa bola v konaní úspešná vďaka úkonom vedľajšieho účastníka 1/, za ktoré vedľajšiemu účastníkovi nebola napadnutým uznesením priznaná náhrada trov konania. Súd mal v odôvodnení rozhodnutia podrobnejšie uviesť dôvody prečo náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi 1/ nepriznal. Odvolateľ poukázal na nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolateľ citoval § 93 ods. 2, ods. 3, ods. 4 O.s.p., § 3 ods. 4, ods. 5, § 25 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa. Vedľajší účastník 1/ je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľom. Prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom. Výklad, ktorý by sa z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil a možnosť dať sa právne zastúpiť je odporujúci zákonnej sfére a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnenosť záujmu spotrebiteľov. Poukázal na to, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, navrhovateľ je zastúpený advokátom, na základe čoho si uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia a súdy mu túto náhradu priznávajú a pritom vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi je takýto postup namietaný. Pokiaľ teda navrhovateľ sa dal zastúpiť advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu žiada náhradu trov právneho zastúpenia, musí byť totožné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu, námietka premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych predpisov, bez právneho posúdenia veci a bez uplatnenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka 1/ by v danom konaní nemohlo byť najmä zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky. Prvostupňový súd svojim postupom a nepriznaním náhrady poprel rovnosť podmienok v konkrétnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka 1/, odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. Tvrdenia vedľajšieho účastníka sú podopreté aj rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove, Banskej Bystrici ako aj Krajského súdu v Trenčíne, odvolateľ podrobne uviedol odkázal na viaceré konkrétne rozhodnutia súdov. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom jasne deklaruje rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09. Náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi 1/ zo strany navrhovateľa považuje odvolateľ za spravodlivú, nakoľko mu bránením práv spotrebiteľovi vznikli náklady a jednak ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov.

Odporkyňa a vedľajší účastník 2/ odvolací návrh nepodali, k odvolaniu vedľajšieho účastníka 1/ sa písomne nevyjadrili.

K doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril navrhovateľ a navrhol napadnutý výrok o trovách konania potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 75,89 eur. Navrhovateľ zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, samotné združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, má pritom možnosť využívať aj podporu ministerstva. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/26/2012 a sp.zn. 3Co/259/2011, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je potrebné posúdiť ako neúčelné a nadbytočné. Zároveň poukázal tiež na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, jeho paušálnym vstupom do konania sa iba zbytočne navyšujú trovy konania. Navrhovateľ odkázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012 a sp. Zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/35/2012 a sp.zn. 13Co/40/2012. Ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré odkazuje odvolateľ, poukazujú na tú skutočnosť, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo

právnické osoby. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ, navrhovateľ zastáva názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - vedľajším účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka 1/ je dôvodné a preto je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka 1/ zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je odvolateľom napadnutá časť náhrady trov konania vedľajšieho účastníka 1/.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 21.02.2012 na súd návrh na začatie konania, ktorým žiadal, aby súd uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 2795,85 eur s úrokom z omeškania 14 % ročne zo sumy 1120,77 eur od 11.12.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania. Spotrebiteľské združenie OSA vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 24.4.2012 ako vedľajší účastník 1/ na strane odporkyne, uplatnilo námietku premlčania a žiadal priznať náhradu trov konania. OZ právna pomoc spotrebiteľom vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 17.5.2012 ako vedľajší účastník 2/ na strane odporkyne.

Navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 27.8.2012 zoberal svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, žiadal konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať, nakoľko navrhovateľ nevidí význam v právnom zastúpení združenia na ochranu občana spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Navrhovateľ spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom a nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Navrhovateľ sa vyjadril, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Navrhovateľ podporne poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp.zn. 25C/58/2012, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/26/2012 a sp.zn. 3Cob/259/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/36/2012 a sp.zn. 13Co/35/2012, Okresného súdu Bratislava II. sp.zn. 13C/14/2012, a iné.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať

len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporkyne.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade navrhovateľ späťvzatím podaného návrhu na začatie konania z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť, zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla povinnosť navrhovateľovi nahradiť trovy konania odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi 1/ a 2/ na jej strane.

V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcej tvrdošti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdení všetkých okolností konkrétnej veci. Týmito okolnosťami môžu byť dôvody osobné, majetkové a sociálne pomery účastníkov konania, dôvody uplatnenia nároku na súde, či postup účastníka v konaní. Obyčajnú nesolventnosť účastníka konania bez ďalšieho, pritom nemožno považovať za dostatočný dôvod, k uplatneniu § 150 O.s.p. Pri posudzovaní výnimočnosti dôvodov vhodných osobitného zreteľa, je potrebné prihliadnuť k pomerom oboch strán konania.

Posúdiac otázku náhrady trov konania v danej veci podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených kritérií, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky v zmysle cit. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. pre to, aby bol navrhovateľ, ktorý procesne zavinil zastavenie konania, zaviazaný na náhradu trov, pričom neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo dôvodné vedľajšiemu účastníkovi 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznať.

K argumentácii navrhovateľa, ktorú do svojho odôvodnenia prevzal aj prvostupňový súd a s ktorou sa odvolací súd nestotožňuje, je potrebné uviesť, vychádzajúc pritom aj z mnohých rozhodnutí odvolacích súdov, na ktoré vo svojom odvolaní poukázal vedľajší účastník, že nemožno akceptovať argumentáciu o neúčelne vynaložených trovách konania vedľajším účastníkom, pretože práve po vznosení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka 1/ došlo k späťvzatiu návrhu. Navrhovateľ neuviedol žiaden dôvod späťvzatia návrhu, preto nemožno z ničoho vyvodiť, že by dôvodom späťvzatia bolo správanie odporkyne (napr. v prípade splnenia žalovanej povinnosti). Skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka 1/, mohol uskutočniť vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. Rovnako ani samotná skutočnosť, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. K neúčelnosti trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne navrhovateľom v celom rozsahu vzatý späť, a teda sám zastavenie konania zavinil. Ak sa účastník môže dať v konaní zastúpiť advokátom, potom je nezrozumiteľná námietka navrhovateľa, že ak sa vedľajší účastník dá zastúpiť, dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania, pretože v danom prípade nejde o navyšovanie trov, ale o vznik trov v dôsledku ústavného práva na zastupovanie. Z argumentácie navrhovateľa potom akoby vyplývalo, že navrhovateľ môže byť v konaní zastúpený, odporca by nemal byť, resp. nie dostatočne kvalifikovane, pretože tak navrhovateľovi v prípade neúspechu zbytočne narastajú trovy. Je zrejmé, že ide o neprijateľný záver v rozpore s Ústavou SR, ako aj O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka 1/ v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa

ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší účastník 1/ na strane odporkyne vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy odporkyne, a preto pokiaľ vedľajší účastník 1/ bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nevhodnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta. Odvolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade nie je možné aplikovať ani ust. § 150 ods.2 O.s.p., nakoľko z dôvodovej správy ustanovenia § 150 ods.2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15.10.2008, vyplýva úmysel predkladateľa zákona vo veciach s nízkou hodnotou sporu pristúpiť k zníženiu neprímeraných trov, ak tieto sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprímerané, a to obdobne ako je upravené v Nariadení EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, tzv. drobných sporoch. Ide však o konania, kde trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočívajúci v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s dvomi významnými právnymi normami: 1. podľa článku 47 ods. 2 ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi..., 2. podľa § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu, vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalost' procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže, podľa odvolacieho súdu, vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia, na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2

ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne k náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon však nemožno bez ďalšieho považovať vstup vedľajšieho účastníka 1/ do konania, lebo po prvé, taký úkon Občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia (jediným obmedzením je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo) a po druhé, ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že vedľajší účastník so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu vedľajšieho účastníka. V tejto veci došlo k takému vstupu do konania, ktorý odvolací súd nepovažuje, so zreteľom na uvedené, za neúčelný procesný úkon, a teda aj trovy tohto úkonu nie sú neúčelne vynaloženými trovami a odvolací súd ani iné neúčelné úkony právnej pomoci nezistil.

V zmysle ust. § 137 O.s.p. je súčasťou trov konania odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Pravidlá pre výpočet odmeny advokáta upravuje vyhláška MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „vyhláška“). Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení vedľajšiemu účastníkovi 1/ vzniklo právo na náhradu trov konania, ktoré spočívajú v trovách právneho zastúpenia v celkovej výške 285,22,- eur, vychádzajúc z hodnoty sporu 2795,85 eur odmena za jeden úkon predstavuje 111,21 eur, v prvostupňovom konaní právny zástupca vykonal dva úkony - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie zo dňa 23.4.2012, k tomu prislúchajúci režijný paušál vo výške 7,63 eur, spolu 2 x 111,21 eur, 2 x 7,63 eur, t.j. 237,68,- eur, k tomu 20% DPH vo výške 47,54,- eur, spolu 285,22,- eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), § 16 ods. 3 vyhlášky.

S poukazom na uvedené zdôvodnenie, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka 1/ s použitím § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi 1/ priznal voči navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 285,22,- eur.

V odvolacom konaní plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi 1/ vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 75,89 eur ako odmenu za 1 polovičný (nemeritórny) úkon - odvolanie zo dňa 1.10.2012 proti rozhodnutiu nie vo veci samej vo výške 55,61 eur (1/2 z 111,21 eur) + 7,63 eur režijný paušál + 20% DPH vo výške 12,65 eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. bola náhrada trov konania priznaná na účet advokáta vedľajšieho účastníka 1/.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.